

Plavo žuta lepljiva ploča Bela leptirasta vaš – *Trialeurodes vaporariorum*

Opis: bela leptirasta vaš je mali insekt veličine 1,1 do 1,6 mm, sa sva para krila, pa liči na male bele leptiriće. Krila su im prekrivena belim, voštanim sitnim ljuspicama, koje ostane na prstima kao brašno. Krila su uniformno bela. Jaja polaže u naličje lista tako što se okreće oko sebe, pa su jaja poređana u krug. Bele su boje. Mlade larve su 0,3mm dužine, one se sele na mesto pogodno za razvoji i tamo se pričvrste. Stupnjevi 2 do 4 u razvoju larve se ne pomeraju. Larve pređu u kokon koji je voštan dužine 0,7 do 0,9 mm. Bela leptirasta vaš se prvenstveno razvija u plastenicima i staklenicima. U toplijim godinama može da pravi štete i u polju. **Biljke domaćini** u Srednjoj Evropi su mnoge gajene biljke. Najradije oštećuje paradajz i krastavce, ali takođe i pariku, karfiol, te ukrasno bilje (*Ageratum*, *Fuchsia*, *Salvia*, *Adiantum* i *Pelargonium*). Poslednjih godina se javljaju i druge slične vrste kao što su leptirasta vaš duvana (*Bemisia tabaci*) i kupusna bela leptirasta vaš (*Aleyrodes proletella*).

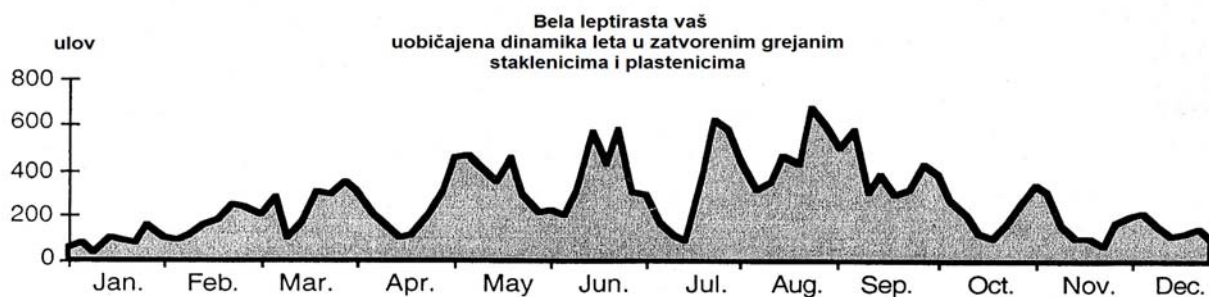
Štete prave i odrasle vaši i larve. Ipak štete koje prave vaši su značajnije. One traže mlade listove, koji mogu da se usled ishrane osuše. Glavnu štetu ipak predstavlja lučenje medne rose, koje curi po plodovima, pa oni postaju lepljivi i crni (ukoliko se razviju gljive čađavice). Vaši prenose i viruse koji mogu u potpunosti da unište prinose.

Klopka treba da se postavi u visini vrha gajene biljke, tako da je donji kraj obojenih delova neposredno iznad gornjih delova gajenih biljaka.

Selektivnost Csalomon® klopke (prema iskustvima u Mađarskoj): Bela leptirasta vaš se više hvata na žuti deo lepljive klopke, ali žuta boja će privući i veliki broj drugih insekata, prvenstveno biljnih vaši koje su sve u manjoj ili većoj meri štetne. Tripse će više privlačiti plavi deo klopke.

Dužina trajanja Csalomon® klopke: pošto je u pitanju vizuelni atraktant, klopka je efikasna sve dok lepljiva površina nije podpuno prekrivena insektima. To se desi obično tek posle 6 do 8 nedelja, i tada treba klopku zemenuti novom, da bi praćenje brojnosti pokazivalo pravu sliku.

Upotreba obojenih lepljivih ploča je široko rasprostranjena u kontroli belih leptirastih vaši, prvenstveno radi pravovremenog otkrivanja štetočine i otkrivanja mesta masovne pojave. Žute klopke su veoma osetljive i detektuju brojnost bele leptiraste vaši od 0,01 do 0,1 po biljci. Kada se klopke kombinuju sa upotrebom parazitskih osa (*Encarsia formosa*), one služe za lako određivanje vremena unosa prirodnih neprijatelja. Ukoliko se parazitske ose unesu prerano, one će uginuti pre nego što unište belu leptirastu vaš. Zato se najpre lepljivim klopkama odredi vreme početka masovne pojave bele leptiraste vaši, a onda se unose parazitske ose. Žuta boja nije privlačna za *Encarsia formosa* ukoliko ima dovoljno belih leptirastih vaši. Upotrebom velikog broja obojenih lepljivih ploča, brojnost bele leptiraste vaši se značajno smanjuje, a za podpunu kontrolu se preporučuje upotreba 1 obojene klopke na 3 do 5 m² površine.

Csalomon® je registrovana robna marka Plant Protection Institute, Hungarian Academy of Science.
Proizvođač: MTA Növényvédelmi Kutatóintézet (Plant Prot. Inst. HAS) Budapest, Pf 102, H-1525, Hungary; phone. +(36-1)-391-8637; fax +(36-1)-3918655; e-mail: csalomon@julia-nki.hu; internet adresa: <http://www.julia-nki.hu/traps/>.

Prodaja: Agrotekt doo, Nikole Pašića 9, 25000 Sombor, telefon 063 326 772, faks 025 444 905.

Stanje štetnih organizama u poljoprivredi www.agropozorenje.rs

Više podataka o upotrebi feromonskih klopki pročitajte na <http://agrotekt.leptiri.co.rs/klopke.htm>

MTA NKI
Csalomón[®]

SZINb plavožuta lepljiva ploča
sastavljanje i montaža

